

واگذاری ۱۰۰ محدودۀ اکتشافی عمومی به بخش خصوصی

معاون اکتشافات سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی در آیین پایانی سی و پنجمین گردهمایی علوم‌زمین که چندی پیش برگزار شد، با بیان اینکه اکتشاف نقش حرکتی اقتصاد را به عهده دارد، گفت: اگر اکتشافات سنجیده باشد متضمن رونق اقتصادی در کشورها خواهد شد.

به گزارش روابط‌عمومی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور، بهروز برنا با بیان اینکه سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور ارگان هزینه‌بری نیست، تصریح کرد: هر گونه هزینه در این سازمان به عنوان سرمایه‌گذاری است و خوشبختانه تاکنون خروجی‌های خوبی در بخش اکتشاف از این سازمان مشاهده کرده‌ایم.

وی با بیان اینکه در برنامه ۵ساله پنجم توسعه به سختی از موانع عبور کردیم، خاطر‌نشان کرد: در دنیا در سال ۲۰۱۴م برای ۷ نوع ماده معدنی ۱۵/۶میلیارد دلار اکتشاف شد.

معاون اکتشاف سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور تصریح کرد: باید برای رونق بخش اقتصاد کشور ضرباهنگ اکتشاف در سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور افزایش یابد.

برنا با بیان اینکه براساس آمار، ۴۰درصد کشور در زون‌های بیست گانه اول و دوم قرار دارد، گفت: تاکنون لایه‌های اطلاعاتی این مناطق، تکمیل و ۱۵هزار محدوده امیدبخش کشف شده و اکتشافات موضوعی در حال انجام است و در ۱۰۰ محدوده اکتشافات عمومی نیز انجام شده که بیشتر آن به بخش خصوصی واگذار شده است.

به گفته وی ۲۵ محدوده با ۹/۵ میلیارد تومان به مرحله گواهی کشف رسیده، در صورتی که افزون‌بر ۱۶هزار میلیون دلار ارزش افزوده برای کشور تامین کرده است. برنا با بیان اینکه هر گونه صرف هزینه در بخش معدن باید سرمایه‌گذاری به شمار رود، خاطر‌نشان کرد: امید است در برنامه ۵ساله ششم توسعه اقتصادی توجه ویژه‌ای به نقش سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور شود.

معاون اکتشاف سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور ضمن اشاره به اکتشافات انجام شده در ۱۲هزار کیلومتر مربع در محدوده سنگان خاطر‌نشان کرد: این سازمان اکتشاف این محدوده را با سرمایه‌گذاری امیدوار به عهده داشته است.

وی با بیان اینکه این فعالیت به مدد تیم‌های کارشناسی و با انجام اکتشافات سیستماتیک و مطالعات ژئوفیزیک هوایی انجام شد، تصریح کرد: در منطقه سنگان محدوده‌های اکتشافی بررسی و ۲۵هزار متر حفاری و ۳هزار نمونه‌برداری انجام شد. این مقام مسئول از انجام پروژه اکتشافی در مناطق عشق‌آباد و حیدرآباد واقع در استان خراسان جنوبی خبر داد و گفت: خوشبختانه با شناسایی محدوده‌های امیدبخش، ۱۰ معدن در این استان به ثمر رسیده است. برنا با بیان اینکه ایران بزرگترین موقعیت اکتشافی در دنیا را در اختیار دارد، افزود: تنوع مواد معدنی، وجود دریاها، آزاد و متخصصان به‌عنوان مزیت‌های این کشور یاد می‌شود.

عملکرد مثبت شرکت مس در زمینه پسماند و بازیابی آب

مدیرکل محیط‌زیست استان کرمان گفت: شرکت ملی صنایع مس ایران در ۳ حوزه فضای سبز -پوشش گیاهی و کاشت گیاهان بومی- بازیابی آب و مدیریت پسماند بسیارخوب کار کرده است.

به گزارش مس پرس، محمود صفرزاده مدیرکل سازمان حفاظت محیط‌زیست استان کرمان با بیان این مطلب در حاشیه شانزدهمین نمایشگاه بین‌المللی محیط‌زیست، گفت: شرکت مس در سال‌های اخیر در زمینه محیط‌زیست و رسیدن به صنعت سبز تلاش زیادی کرده است.

صفرزاده با بیان اینکه در حال حاضر تنها دغدغه ما در منطقه بحث آلودگی هواست، اظهار کرد: البته شرکت مس در این زمینه هم در حال انجام اقدامات جدی و اصلاحی است و موجه‌هایی از سوی سازمان محیط‌زیست به شرکت داده شده تا هرچه سریع‌تر کارخانه‌های اسیدسولفوریک را در خاتون‌آباد و سرچشمه و کارخانه اکسیژن را در خاتون‌آباد راه‌اندازی کند.

صفرزاده با بیان اینکه با راه‌اندازی این کارخانه‌ها در آینده نزدیک، گاز SO₂ جذب و بازیابی می‌شود، گفت: راه‌اندازی این کارخانه‌ها در راستای اهداف زیست‌محیطی و رفع آلاینده‌ها و کنترل آلودگی در مس منطقه کرمان است و با بهره‌برداری از آنها شرکت مس به «صنعت سبز» نزدیک می‌شود.مدیرکل سازمان محیط‌زیست کرمان در پایان با تأکید بر اینکه انتظار این است که همه واحدهای صنعتی و معدنی بتوانند خروجی‌های‌شان را کنترل کنند و به سطح استانداردهای زیست‌محیطی برسانند، گفت: شرکت مس با انجام این اقدامات و اصلاحات زیست‌محیطی، دغدغه‌های شهروندان استان کرمان را به طور کامل در آینده نزدیک برطرف می‌کند و هوایی که استنشاق می‌کنند برابر با استانداردهای زیست‌محیطی است.

رییس کمیته نانو خانه معدن ایران گفت: چالش‌های اکتشاف، استخراج و فرآوری صنعت معدنکاری با استفاده از فناوری نانو به عنوان راه‌حلی اصلی، رفع می‌شود.

به گزارش ایرنا، رقیه قاسم‌پور افزود: جمهوری اسلامی ایران رتبه ششم را در تولید علم نانو فناوری در سطح جهان به خود اختصاص داده است.

این شاخه از علوم به عنوان علم محض نیست و در بخش صنعت و معدن کاربردهای زیادی دارد.

وی گفت: نانو می‌تواند تغییر و تحول زیادی در بخش معدن به وجود آورد و تاثیر

این دانش بر عرصه معادن و صنایع معدنی کشور قابل دیدن است.

وی خاطر‌نشان کرد: ابزار فناوری نانو نقش موثری در تحریم‌شکنی دارد و می‌تواند در رفع مشکلاتی که دشمنان در شرایط ویژه برای کشور رقم می‌زنند، نقش موثری داشته باشد.

به گفته قاسم‌پور، با توجه به اینکه جمهوری اسلامی از نظر تنوع مواد معدنی با اکتشاف ۶۸ ماده، در جایگاه دهم جهان است ورود نانو فناوری به صنعت معدنکاری پویایی این بخش را به‌دنبال دارد.

وی یادآوری کرد: شناسایی نزدیک به ۶۰میلیارد تن ذخیره معدنی موجب شده

است ایران در شمار ۱۵ کشور شاخص در این زمینه قرار گیرد و کاربرد نانو در سه بخش شناسایی، استخراج و فناوری می‌تواند بسیار سودمند باشد.

به گفته قاسم‌پور، نانو فناوری در زمینه استخراج مواد معدنی همراه با مسئله تامین آب و تصفیه پساب‌ها برای جلوگیری از مشکلات زیست‌محیطی می‌تواند بسیار کارگشا باشد و فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان در این زمینه اهمیت بسیاری دارد.

به گفته رییس کمیته نانو خانه معدن ایران، شیوه‌های قدیمی فرآوری مواد معدنی با مصرف زیاد آب، قابلیت آن را دارد که با

فناوری‌های جدید ادغام شود و میزان مصرف آب را کاهش دهد.

رییس کمیته نانو خانه معدن گفت: بهره‌گیری از نانو در شناسایی رگه‌های معدنی می‌تواند نقش موثری داشته باشد و در کاهش هزینه‌های سنگین حفاری‌های بزرگ نقش‌آفرین باشد.

وی اضافه کرد: صنعت معدنکاری کشور در زمینه فرآوری مواد معدنی با ضعف امکانات روبه‌رو است و این امر مسئله خام‌فروشی را به‌دنبال دارد که از سوی مسئولان مورد نگرانی قرار گرفته است، بنابراین می‌توان با استفاده از نانوفناوری از ارزش‌افزوده بالای مواد معدنی بهره گرفت.

در کارگاه تخصصی توسعه صادرات مواد معدنی و اقتصاد مقاومتی مطرح شد

سرمایه‌های خارجی، عامل تحرک معادن

چندی پیش سی و پنجمین گردهمایی علوم زمین در سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور برگزار شد و در آن مباحث مختلفی درباره علوم زمین، معدن و صنعت معدنکاری و مشکلات و چالش‌های مربوط به این حوزه به بحث و بررسی گذاشته شد. یکی از کارگاه‌های این گردهمایی درباره تولید و صادرات مواد معدنی و محصولات بالادستی با ارزش‌افزوده بالاتر بود که کیوان جعفری‌طهرانی، رییس امور بین‌الملل انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ آهن ایران به بررسی توسعه صادرات مواد معدنی در چارچوب اقتصاد مقاومتی پرداخت.

شرایط رقابت در بازار جهانی

به گزارش **سنت** عمده موارد مطرح شده در این کارگاه، لزوم ایجاد برند در تولیدات معدنی کشور، ضعف عمده کشور در صادرات مواد معدنی، شرط رقابت در بازار جهانی مواد معدنی، راهکارهای کاهش هزینه در صادرات مواد معدنی (حمل‌جاده‌ای و ریلی، استیوورینگ و بارگیری کشتی و حمل‌ونقل دریایی) بوده است. رییس امور بین‌الملل انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ آهن ایران، در ابتدای این کارگاه به تولید و صادرات مواد معدنی و محصولات بالادستی با ارزش‌افزوده بیشتر اشاره کرد و گفت: کمبود منابع مالی و نبود زیرساخت‌های لازم برای ایجاد واحدهای مختلف فرآوری در حوزه‌های مربوط به منابع طبیعی از دلایلی است که می‌توان به آنها برای توجیه استمرار صادرات مواد معدنی با ارزش‌افزوده کمتر اشاره کرد.

کیوان جعفری‌طهرانی افزود: کمبود منابع مالی یکی از بزرگترین مشکلات حوزه معدن در سال‌های اخیر بوده؛ مشکلی که علاوه بر ایجاد رکود در فعالیت‌های معدنی، اندک فعالیت‌های جاری را نیز دچار افت کیفیت کرده است. بنابراین امیدواری نسبت به ورود سرمایه‌های خارجی به حوزه معدن ایران یکی از بارزترین مواردی است که فعالان این حوزه از آن به عنوان عاملی برای ایجاد تحرک در فعالیت‌های معدنی یاد می‌کنند.

وی افزود: برای فتح دوباره بازارهای صادراتی ایران محدودیت‌هایی وجود داشت که با برطرف شدن تحریم‌ها این محدودیت‌ها کم و بیش از بین رفته است؛ محدودیت‌هایی در زمینه انتقال پول به داخل ایران وجود داشت و هنوز هم کمبود پول به داخل ایران دارد. با لغو تحریم‌ها صادرکنندگان می‌توانند بدون مشکل، ارز حاصل از فروش مواد معدنی به کشورهای دیگر را وارد کشور کنند. به این ترتیب بیره نخواهد بود اگر امیدوار باشیم با برطرف شدن موانع صادرات مواد معدنی، ارزش‌افزوده حاصل از فرآوری آنها نیز از سوی سرمایه‌گذاران و نیروی کار ایرانی تامین شود.

به گفته وی، یکی دیگر از عوامل مهم که مانعی بزرگ برای صادرات مواد معدنی است، ایجاد قوانین خلق‌الساعه از سوی دولت است که مانع بزرگی به شمار می‌رود. وی در ادامه به ضعف‌های عمده کشور در امر صادرات مواد معدنی و بررسی آنها پرداخت

و اظهار کرد: گاهی کیفیت پایین تولیدات و محصولات معدنی یا نبود تعهد در زمان تحویل بار یا امتناع از برگشت پیش پرداخت یا پرداخت هر گونه جریمه (جریمه عیار و دموراز کشتی) به عنوان ضعف‌های اصلی در صادرات مواد معدنی شناخته می‌شوند. اما نباید از رقابت ناسالم صادرکنندگان با یکدیگر (از نظر قیمت)، هزینه‌های بالای حمل‌ونقل زمینی و ریلی، انجام امور بازاریابی از سوی خود مدیرعامل و مالکان شرکت در برخی مواقع که مهارتی در این امور ندارند، ممانعت از انجام هزینه‌های مربوط به بازاریابی بین‌المللی و وابستگی صرف به یک بازار هدف غافل شد.

در این زمینه می‌توان گفت: هزینه‌های حمل زمینی، جاده‌ای و ریلی از بخش‌های پرهزینه قیمت تمام شده تولیدات معدنی است. با این

حالت رفع تحریم‌ها زمینه‌ساز ورود فناوری‌های جدید و ماشین‌آلات نو خواهد بود. همچنین در شرایط رکودی بازار، با توجه به اینکه ماشین‌آلات کالای سرمایه‌ای به شمار می‌رود استفاده از ماشین‌آلات ملکی به جای استیجاری توصیه می‌شود.

جعفری‌طهرانی ادامه داد: ماشین‌آلات خیلی بزرگ علاوه بر قیمت بالاتر، استهلاک بیشتری دارند از این‌رو خرید و استفاده از آنها در معادن کوچک و متوسط به‌ویژه معادن خصوصی مقرون به صرفه نیست. در نتیجه در صورت اجاره کردن ماشین‌آلات، قرارداد باید به‌گونه‌ای باشد که هزینه تامین قطعات یدکی مستهلک شده برعهده پیمانکار، بهره‌بردار یا اپراتور دستگاه‌ها باشد ولی مسئول خرید قطعات یدکی ماشین‌آلات باید کارفرما باشد.

وی در بخش راهکارهای کاهش هزینه در صادرات مواد معدنی، این عامل را به دو دسته راهکارهای کاهش هزینه در حمل جاده‌ای و ریلی و راهکارهای کاهش هزینه در استیوورینگ و بارگیری کشتی تقسیم کرد و گفت: مهم‌ترین مشکل در حال حاضر هزینه‌های بالای حمل زمینی است. از طرفی، فاصله معادن تا بنادر صادراتی که عمده آنها در جنوب کشور هستند، زیاد است و این افزایش فاصله معادن تا بنادر، قدرت رقابت را از معدناران گرفته است. یکی از اصلی‌ترین راهکارها، کاهش وابستگی به حمل جاده‌ای از طریق تشویق کاهش هزینه‌های حمل ریلی و تخفیفات راه‌آهن جمهوری اسلامی در امر صادرات همچون دهه گذشته است.

رییس امور بین‌الملل انجمن سنگ آهن یکی از راهکارها را اتصال معادن به شبکه ریلی دانست و عنوان کرد: باید شاهد اتصال معادن

و اظهار کرد: گاهی کیفیت پایین تولیدات و محصولات معدنی یا نبود تعهد در زمان تحویل بار یا امتناع از برگشت پیش پرداخت یا پرداخت هر گونه جریمه (جریمه عیار و دموراز کشتی) به عنوان ضعف‌های اصلی در صادرات مواد معدنی شناخته می‌شوند. اما نباید از رقابت ناسالم صادرکنندگان با یکدیگر (از نظر قیمت)، هزینه‌های بالای حمل‌ونقل زمینی و ریلی، انجام امور بازاریابی از سوی خود مدیرعامل و مالکان شرکت در برخی مواقع که مهارتی در این امور ندارند، ممانعت از انجام هزینه‌های مربوط به بازاریابی بین‌المللی و وابستگی صرف به یک بازار هدف غافل شد.

جعفری‌طهرانی در بخش دیگری از صحبت‌های خود تصریح کرد: همانطور که فروش و صادرات مواد معدنی و کامودیتی زیر قیمت بازار اشتباه است، قیمت‌گذاری غیرمستعارف و بالاتر از متوسط بازار نیز مناسب نیست.

برخی اوقات شاهد قیمت‌گذاری کالاها و مواد معدنی مختلف در بورس با قیمت‌های پایین‌تر یا بالاتر از شاخص بازار هستیم. این امر باعث کاهش صادرات هر دو بخش دولتی و خصوصی می‌شود.

وی گفت: قیمت‌های پایین‌تر از شاخص بازار باعث ضرر و زیان تولیدکننده و معدنار می‌شود، در صورتی که قیمت‌های بالاتر یا باعث عقب‌نشینی تاجران و بازرگانان به منظور خرید و صادرات می‌شود یا سوددهی آنها را در معرض خطر قرار می‌دهد. اگر تاجر ضرر ببیند تمام چرخه صادرات، دچار خدشه و متوقف می‌شود. رییس امور بین‌الملل انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ آهن خاطر‌نشان کرد: در نوسان شدید بازار، بخش خصوصی امکان تحمل این تغییرات شدید را ندارد و به علت تعهدات مالی خود گاهی مجبور به فروش و صادرات زیر قیمت می‌شود. از این‌رو کنسرسیون‌های فروش، راهکار کاهش ریسک در شرایط افت یا نوسان بازار از طریق انجام معاملات آینده (Futures) و مصون‌سازی از طریق سفته بازی (Hedging) است.

بررسی شروط رقابت در بازار
جعفری‌طهرانی افزود: از طرفی با انجام معاملات فیوچرز و هجینگ، ریسک صادرکننده کاهش می‌یابد و مشابه معاملات لحظه‌ای (Spot)، صادرکننده محموله را با سود محدود و منطقی در بازار آینده به طور پشت در پشت

خصوصی به شبکه ریلی بود هرچند که شبکه ریلی نیز محدودیت‌های خود را دارد زیرا نوسازی ناوگان حمل ریلی شامل واگن‌های حمل مواد و لکوموتیوها و نیز واگن‌برگردان‌ها از دیگر راهکارهای کاهش هزینه حمل ریلی است زیرا ناوگان ریلی ما قدیمی است. در صورت نصب واگن برگردان در اسکله شهید رجایی، هزینه‌های بالای تخلیه مواد معدنی به طور دستی در منطقه مانوری و بارگیری مجدد آن روی کامیون که با پرت و هزینه بالا همراه است، هموار می‌شود.

تغییر دیدگاه در حمل‌ونقل مواد معدنی

به گفته وی، تغییر دیدگاه‌ها از حمل جاده‌ای به سمت حمل ریلی علاوه بر کاهش هزینه حمل، هزینه آلاینده‌های زیست‌محیطی، هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم تصادفات و نیز مجموع هزینه‌های اجتماعی را کاهش می‌دهد.

وی برای بررسی راهکارهای کاهش هزینه در استیوورینگ و بارگیری کشتی به معرفی روش‌های معمول بارگیری در بنادر اشاره کرد و افزود: روش باک (Bucket)، روش چنگک (Grab) و روش تسمه نقاله متحرک (Mobile Conveyor Belt) روش‌های معمول بارگیری در بنادر هستند. در روش بارگیری باکت، کشتی باید مجهز به جرثقیل باشد.

رییس امور بین‌الملل انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ آهن ایران ادامه داد: در بندر شهید رجایی بارگیری از طریق سیستم باکت با استفاده از جرثقیل Crane/Gear کشتی انجام می‌شود. نرم یا متوسط بارگیری یک کشتی با ۴ جرثقیل در بندر شهید رجایی- بندرعباس بین ۷ تا ۸هزار تن در روز است و هر جرثقیل کشتی برای بلند کردن باکت باید حدود ۲۵ تن ظرفیت واقعی داشته باشد. در بارگیری به روش چنگک، کشتی باید مجهز به جرثقیل باشد. این نوع بارگیری در بنادر امام خمینی و شهید رجایی در برخی مواقع انجام می‌شود. به علت مسائل زیست‌محیطی و هزینه‌های لایروبی (Dredging)، مجوز بارگیری با گراب به ندرت داده می‌شود. وی افزود: در شرایط فعلی برای کاهش هزینه تمام‌شده مواد معدنی صادراتی، پیشنهاد می‌شود نسبت به تجهیز بنادر به سیستم بارگیری نقاله متحرک به دلیل سرعت بارگیری بالاتر اقدام شود.